

Д-р Иван Иванов: Софийнци хранят с бонбони маймуна диабетик

2007-11-19 00:03:24

Снимки: авторката

Д-р Иван Иванов е директор на софийския зоопарк от 11 години. Най-трудният период според него е бил през 1996-1997 – гладни години и за хората, и за животните.

Сега животните са „загладили косъма“ - няма мършави тигри или рисове, елените също са охранени. Въпреки че на всяка клетка в столичната зоологическа градина е написано „Не хранете животните!“, посетители сякаш напук хвърлят бонбони, царевични пръчици и чипс. „Това е основният ни проблем с посетителите“, казва директорът.

Според статистиката обаче в зоопарка има 1350 животни. Близко 100 от тях са осиновени - от ЦУМ, от издателство „Сиела“, от Ротари клуб, от дъщерята на Симеон – Калина и други дарители. Многообразието в зоологическата градина не може да се види през студените дни, защото повечето животни стоят във вътрешните помещения.

Това, което прави не дотам добро впечатление в зоопарка обаче, са цветовете. Животните са оградени в черни клетки. А мечките и лъвовете обитават пространства от сив бетон. „Навремето явно са имали само черна боя“, шегува се директорът. Той уверява, че се работи по въпроса да се разведри цветовата обстановка в зоологическата градина, като се боядисат клетките в зелено.

- Какви са основните проблеми на зоопарка – липса на средства?

- Не, не бих казал, че има липса на средства, дават ни пари. През последните години особено се видяхме в пари, както се казва. Кметът Борисов много ни помага, каквото сме поискали, всичко ни е дал.

Иначе имаме текущи проблеми, от които не можем да избягаме. Например парното спре - за топлолюбивите животни не е добре, трябва да се звъни на Топлофикация. Ток може да спре. Въпреки, че ни информират като има такива неща, за да можем да се подготвим.

- Осиновяването на животно ли е начинът грижата за него да е максимална?

- Да. На година получаваме от осиновителите немалки суми.

Рисът се чувства добре в доста просторната си клетка. Снимки: авторката

- Приблизително?

- Не мога да ви кажа с точност. Но 50-60, до 100 хиляди лева стигаме. Получаваме помощ не само в пари, а и в ремонти, поправки на клетки. Например клетката на персийския леопард е ремонтирана сега от осиновителите му издателство „Сиела“. Други осиновители помагат с храна.

- Колко са осиновените животни?

- Над 100.

- Колко са общо в зоологическата градина?

- 1350. Имаме от всички видове животни, като се почне от насекомите до бозайниците.

- Можем ли да се сравняваме със зоологическите градини в други европейски страни?

- С другите страни донякъде. Има по-напреднали, има на нашето ниво. На Балканите сме един от най-големите зоопаркове, с голям брой животни и видово разнообразие.

- Преди седмица бяхте поканили специалиста по слонове Алън Рукрофт, който каза, че зоологическата градина на един град е огледало на културата му. Каква е културата на София, гледайки към столичния зоопарк?

- Да, така е, той е прав. Но такава преценка могат да направят хората. Има още неща да се изискват, да се оправят. Има да се покриват някои от съвременните норми, защото много от концепциите за зоологическите градини са се променили. Ние работим върху това.

- Какви норми не са покрити още?

- Работим по нормите за разнообразието в парка.

Входът на софийския зоопарк. Снимки: авторката

- При условията?

- Нормите при условията сме ги покрили. Ние отговаряме на наредбата от закона за биоразнообразието. Всички клетки са премерени и отговарят на условията. Стремим се да работим по европейските нормативи.

Според думите на Алън ние сме по-напред от много по-известни зоопаркове с безконтактната работа със слона, с оформянето на външни и вътрешни клетки.

Ние засега сме излезли от кота 0 и вървим нагоре. Изискванията ще бъдат още по-усложнени, по-трудни за изпълнение.

Кафявата мечка не се смущава от студеното време. Снимки: авторката

- В Интернет форуми има изказвания, че зоопаркът не прилича на градина, а на затвор. Работите ли върху това зоопаркът да бъде по-цветен, по-приветлив?

- Всеки има право на преценка. Да, работим. Започнали сме - виждате, че много от клетките са боядисани в зелено. Навремето, всичко беше боядисано в черно – може би такава боя са имали (*сmee се*).

Но сега новото виждане в Европа е да се боядисват клетките в цветове, максимално близки до тези в естествената среда. Но клетките и мрежите – не могат да се махнат. Ако не е мрежа, ще е стъкло, ако не е стъкло, ще е решетка, или ров, който предпазва. Защото никой не може да гарантира, че посетителят няма да направи някакво действие, което да коства живота му.

- Какви проблеми ви създават посетителите?

- Хвърлят неподходящи храни при животните, закачат ги, въпреки табелките с предупреждаващи надписи. Имахме един случай с маймуна-диабетик, при която работниците по 3-4 пъти на ден изхвърляха бонбони от клетката. Макар че има табелка „Аз съм диабетик, не ме хранете с бонбони”, написана от името на животното.

Това не е проблем само на нашия зоопарк. По цял свят това е проблем и в повечето случаи се прави така, че посетителите да нямат пряк достъп до животните, само завоалирано да гледат нещата.

Леопардът се е сгушил от студ. Снимки: авторката

- Как става набирването на животинските видове?

- Най-често е чрез размножителен заем. Дават ни се животни, които ние отглеждаме, произвеждаме поколения и ги връщаме, като едното от родените остава за нас. Така се работи в цял свят. Търговията на животни е замряла история.

Има и случаи граждани да ни подаряват животни, но рядко. Последно ни подариха галаго – полумаймуна. Имахме подарени носато мече и мечка.

- Кои са ви най-новите попълнения?

- От пролетта имаме силвъри, елени, сърни.

- Кои са най-възрастните животни?

- Лъвът Орфей и слоницата Артайда, която е на 47 години.

- Вие сте директор от 11 години. Кой е бил най-трудният период за зоопарка?

- 1996-1997 година беше критичен момент. Тогава много хора ни помогнаха със средства, с храна.

Тогава имаше гладен период, не само за хората, а и за животните. Нямахме месо, а при нас имаме около 25 вида хищници. Фураж трудно се намираше за преживните. Тогава дойде идеята за осиновяването. Но тръгнахме плахо, мислейки, че никой няма да ни обърне внимание. Така се получи, че това набра скорост и много хора осиновиха животни и дръпнахме. Аз когато дойдох, зоопаркът беше с 3 милиона лева задължения, тогавашни пари.

Сега имаме големи разходи. При нас „голямото перо” са токът, парното и храната. Тепърва ще извършваме ремонт на парните инсталации, на електрическата инсталация също. Битови са ни проблемите, може да се каже. Не става всичко наведнъж. Дълго време не е поддържано тук.

- Защо е толкова смешно ниска входната цена на зоопарка – 1 лев, а за студенти и пенсионери 50 стотинки?

- Има си политика на самата община, която ни отпуска бюджет. Всъщност решението за цената на входния билет е на СОС. В Общинския съвет се гласува, това не е наше решение.

Снимки: авторката

Но няма зоопарк в света с вход под 20-30 евро. Ние може да не стигаме до тези суми, но подготвям докладна за повишаването на цената на билетите. Ако се приеме – приеме.

- Колко са посещенията годишно в зоопарка?

- Мога да кажа от билети, защото за деца под 7 години е безплатно. Посещенията са между 400 и 500 хиляди годишно. През зимата и дъждовния сезон посещенията намаляват. За сметка на това през лятото, преди да почне периодът на морските курорти, е пълно с народ. Защото, нищо че казват, че зоопаркът прилича на затвор, тук при нас има друго нещо – децата са на свобода. Няма опасност да бъдат сгазени или блъснати. Тук хората си почиват, особено пролетта, идват семейства с одеяла и хладилни чанти, хапват, преспят (*смее се*), разходят си децата без опасност за тях.